

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1CdoPr/15/2024
Identifikačné číslo spisu: 3517203144
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:3517203144.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: O. V., narodená XX. V. XXXX, A., D.. Z. XXXX/XX, zastúpená advokátkou JUDr. Zuzanou Tomášovou, Považská Bystrica, Železničná 90/12, proti žalovanému: Centrum sociálnych služieb - Chmelinec, Púchov, Hoštínska 1620, zastúpený Advokátska kancelária LUKAJKA & PARTNERS s. r. o., Trenčín, Jesenského 7713/12, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. NM-7Cpr/15/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 14. augusta 2024, sp. zn. 5CoPr/3/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. decembra 2023, č. k. NM-7Cpr/15/2017-777 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trenčín z 22. apríla 2024, č. k. NM-7Cpr/15/2017-829 I. zamietol žalobu žalobkyne o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy a II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaný ako zamestnávateľ splnil všetky zákonom požadované náležitosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktoré vyžaduje ustanovenie § 70 Zákonníka práce. Žalovaný pri okamžitom skončení pracovného pomeru postupoval zákonným spôsobom, preto nebol daný dôvod na určenie neplatnosti.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom zo 14. augusta 2024, sp. zn. 5CoPr/3/2024, I. rozsudok súdu prvej inštancie, v spojení s opravným uznesením potvrdil, II. rozhodol, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov odvolacieho konania je žalobkyňa povinná zaplatiť žalovanému v sume určenej rozhodnutím súdu prvej inštancie. Uviedol, že súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii

zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie, v spojení s opravným uznesením podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

3. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie (ďalej len „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodila z ustanovenia § 420 písm. e) a f) CSP. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Pokiaľ uplatnila dovolací dôvod podľa § 420 písm. e) CSP uviedla, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca a teda súd bol nesprávne obsadený. Došlo teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Bolo jej podstatne znemožnené uplatniť svoje práva.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne zamietol ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Po preskúmaní podaného dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a preto ho odmietol.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. V danom prípade dovolateľka vyvodila prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. e), písm. f) CSP.

11. Podľa § 420 písm. e) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

12. Pojem zákonného sudcu definoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) v náleze z 12. januára 2017 sp. zn. II. ÚS 577/2015, v ktorom ustálil, že pojem zákonného sudcu je definovaný viacerými na seba nadväzujúcimi kritériami, ktoré súčasne tvoria navzájom prepojené garancie reálneho obsahu tohto základného práva. K týmto kritériám treba priradiť v prvom rade vecnú, funkčnú a miestnu príslušnosť súdov, a následne obsadenie príslušného súdu, ktoré je v procesných poriadkoch a v zákone č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vymedzená od samosudcu až po rozmanité rozhodovacie útvary (senáty) zložené z troch a viacerých sudcov. Na to nadväzuje zásada pridelenia vecí jednotlivým sudcom alebo senátom v súlade s pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce a spôsobom, ktorý určuje zákon. Iba taký sudca určený podľa rozvrhu práce, ktorý je sudcom vecne a miestne príslušného súdu ustanoveného zákonom, je zákonným sudcom v zmysle čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny (Listiny základných práv a slobôd.).

13. Pokiaľ ide o námietku dovolateľky týkajúcej sa skutočnosti, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 420 písm. e) CSP) dovolací súd poukazuje na to, že 20. marca 2017 bol Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom/teraz Okresný súd Trenčín, pracovisko Nové Mesto nad Váhom prijatý nový návrh na začatie konania v uvedenej právnej veci neplatnosti skončenia pracovného pomeru a vec bola náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Júlii Prikrylovej, ako zákonnej sudkyňi. Z úradného záznamu zo dňa 12. septembra 2019 vyplýva, že zákonná sudkyňa JUDr. Júlia Prikrylová bola práceneschopná od 16. júla 2019, pričom zastupujúcim sudcom v zmysle rozvrhu práce bol JUDr. Andrej Stachovič. Podľa dodatku č. 3 k rozvrhu práce na rok 2019 pre Okresný súd Nové Mesto nad Váhom zo dňa 18. septembra 2019 (účinného od 20. septembra 2019) došlo k prerozdeleniu vecí medzi sudcov počas práceneschopnosti sudkyne JUDr. Júlie Prikrylovej, a to náhodným výberom, (vecí zapísaných v senáte 7Cpr) a predmetná vec vedená pod sp. zn. 7Cpr/15/2017 bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Andrejovi Stachovičovi. V zmysle dodatku č. 2 k rozvrhu práce na rok 2020 pre Okresný súd Nové Mesto nad Váhom a z dôvodu skončenia práceneschopnosti sudkyne JUDr. Júlie Prikrylovej bola vec vedená pod sp. zn. 7Cpr/15/2017 opätovne pridelená dňa 02. júna 2020 zákonnej sudkyňi JUDr. Júlii Prikrylovej na prejednanie a rozhodnutie. Na podklade týchto skutočností je zřejmé, že odvolacia námietka týkajúca sa nezákonnej sudkyne nebola relevantná a vo veci rozhodla zákonná sudkyňa JUDr. Júlia Prikrylová. Dovolací súd teda v danej veci nezistil existenciu vady v zmysle ustanovenia § 420 písm. e) CSP a teda námietka dovolateľky nie je dôvodná.

14. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 3 CSP).

16. Vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP (ako v prípade ďalších väd zmätočnosti uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/8/2017, 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2014, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

17. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej

strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákonom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

18. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

19. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie (s ktorým tvorí jeden celok) spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP a § 387 ods. 2 a 3 CSP), a preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, na základe čoho dospel k záveru o správnosti nariadenia výkonu rozhodnutia a to v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie.

20. Dovolací súd opakovane pripomína, že za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že dovolateľ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnil a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so závermi vyjadrenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

21. Na základe uvedeného teda dovolací súd konštatuje, že nezistil taký nesprávny procesný postup súdov nižšej inštancie, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces, tak, ako to predpokladá ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

22. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka neopodstatnene namietala, že konanie bolo postihnuté zmätočnosťou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. e) CSP; nebola zistená ani zmätočnosťou vada podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolanie tak nie je odôvodnené prípustným dovolacím dôvodom. Z uvedeného dôvodu dovolací súd dovolanie postupom podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

23. Rozhodnutie o nároku trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.